

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2012/2019
04.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Марина Перић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3178/18 од 10.12.2018. године, у седници одржаној 04.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3178/18 од 10.12.2018. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужилаца и тужене за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици П1 37/17 од 11.04.2018. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужилаца у целисти. Ставом другим и трећим изреке обавезана је тужена да тужиоцима на име разлике од исплаћене до припадајуће основне зараде за период од 01.01.2014. до 31.08.2014. године исплати и то: тужиоцу АА 19.176,22 динара, а тужиоцу ББ 19.352,53 динара, са законском затезном каматом од 13.03.2018. године па до исплате, као и да тужиоцу АА исплати 9.472,59 динара, а тужиоцу ББ 9.562,40 динара на име обрачунате законске затезне камате. Ставом четвртим и петим изреке обавезана је тужена да тужиоцима на име разлике између исплаћеног и припадајућег додатка – увећања на плату за рад у сменама за период од 01.01.2014. до 01.02.2016. године исплати и то: тужиоцу АА 182.347,08 динара, а тужиоцу ББ 183.290,94 динара, са законском затезном каматом од 13.03.2018. године па до исплате, као и да тужиоцу АА исплати 69.415,25 динара, а тужиоцу ББ 69.895,06 динара на име обрачунате законске затезне камате. Ставом шестим изреке обавезана је тужена да тужиоцима исплати законску затезну камату на износе накнада трошкова за долазак и одлазак са рада исплаћене након доспелости за период од 01.03.2014. године до 01.01.2007. године и то: тужиоцу АА 6.722,71 динара, а тужиоцу ББ 11.110,63 динара. Ставом седмим изреке

обавезана је тужена да тужиоцима накнади трошкове поступка од 186.050,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до коначне исплате, док је одбијен као неоснован захтев тужилаца за накнаду трошкова поступка за 8.000,00 динара, до тражених 194.050,00 динара. Ставом осмим изреке одбијен је захтев тужене за за накнаду трошкова поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3178/18 од 10.12.2018. године, ставом првим изреке првостепена пресуда је делимично преиначена у усвајајућем делу тако што је одбијен тужбени захтев којим су тужиоци тражили да се обавезе тужена да исплати на име разлике између исплаћене и припадајуће основне зараде за период од 01.01.2014. године до 31.08.2014. године и 01.01.2014. године до 01.02.2016. године и то: тужиоцу АА 19.176,22 динара са законском затезном каматом од 13.03.2018. године па до исплате, те на име обрачунате законске затезне камате 9.472,59 динара и на име разлике између исплаћеног и припадајућег додатка – увећања на плату за рад у сменама 182.347,08 динара са законском затезном каматом од 13.03.2018. године па до исплате, те на име обрачунате законске затезне камате 69.415,25 динара и тужиоцу ББ 19.352,53 динара са законском затезном каматом од 13.03.2018. године па до исплате, те на име обрачунате законске затезне камате 9.562,40 динара и на име разлике између исплаћеног и припадајућег додатка – увећања на плату за рад у сменама 183.290,94 динара са законском затезном каматом од 13.03.2018. године па до исплате, те на име обрачунате законске затезне камате 69.895,06 динара. Ставом другим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове првостепеног поступка. Ставом трећим изреке одбијена је жалба тужене у преосталом делу и првостепена пресуда потврђена у преосталом усвајајућем делу. Ставом четвртим изреке обавезани су тужиоци да туженој накнаде трошкове другостепеног поступка од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је доставила одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка, због којих се, применом члана 407. став 1. ЗПП, ревизија може изјавити.

Према чињеничном стању на ком је заснована побијана одлука, тужиоци су у радном односу код тужене у Управи граничне полиције Регионални центар према БиХ и у спорном периоду радили су у сменама у континуитету са утврђеним распоредом смена по систему 12-24-12-48, односно 12 сати рада, 24 сата одмора, потом 12 сати рада, па 48 сати одмора и на тај начин су рад обављали у две смене. Према налазу вештака, тужиоцима је у утуженом периоду исплаћена

основна плата у нижем износу од 75% од просечне месечне зараде по запосленом у привреди Републике Србије, на основу чега је утврдио висину мање исплаћене основне плате тужиоцу АА у утуженом износу од 19.176,22 динара, а тужиоцу ББ од 19.352,53 динара, при чему је обрачунао и законску затезну камату на ове износе. Према налазу вештака, утврђено је и да је увећање плате за сменски рад тужилаца вредновано кроз коефицијент 0,145 од основице, да такво увећање не одговара увећању плате од 28,6%, на основу чега је утврдио висину разлике између исплаћене и припадајуће увећане плате тужиоцима за рад у сменама у спорном периоду и то тужиоцу АА у утуженом износу од 182.347,08 динара, а тужиоцу ББ од 183.290,90 динара при чему је обрачунао и законску затезну камату на ове износе.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев, налазећи да нису реализована сва одобрена средства предвиђена за плате и додатке запослених у јавном сектору за 2013. годину, те да је тужена тужиоцима у спорном периоду исплаћивала мању зараду од припадајуће, као и мањи додаток – увећање на плату за рад у сменама.

Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком, другостепени суд правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду и делимично одбио тужбени захтев, основано налазећи да се Колективним уговором не може утврђивати основица за обрачун плате полицијских службеника уколико то није законом прописано у смислу члана 56. Закона о буџетском систему, те да обавезе које преузимају директни или индиректни корисници буџета морају одговарати апропријацији која им је одобрена за ту намену у тој буџетској години сагласно члану 54. Закона о буџетском систему, као и да је за заснивање финансијске обавезе током 2013. године захтевана сагласност Министарства финансија по одредби члана 27е Закона о буџетском систему, која сагласност није добијена. Другостепени суд је неоснованим оценио и тужбени захтев којим су тужиоци тражили исплату разлике увећане зараде по основу сменског рада обрачунате уз увећање од 28,6 % од основне плате налазећи да им је сменски рад у складу са одредбом члана 147а Закона о полицији и одредбама Правилника о платама запослених у МУП-у већ вреднован кроз додатни коефицијент који је интегрисан у укупан коефицијент за обрачун и исплату плате.

Наиме, 08.12.2011. године ступио је на снагу Закон о изменама и допунама Закона о полицији („Сл. гласник РС“, бр. 92/11, којим су измењене одредбе Закона о полицији „Сл. гласник РС“ бр.101/05, ... 92/11 и 64/15, а које су биле на снази и у спорном периоду), тако што је, између осталих, додата и одредба члана 147а, којом су одређени случајеви у којима запослени имају право на додаток на плату. Тачком 3. овог члана, одређено је да право на овај додаток имају и запослени за рад у смени, у висини 28,6% од основне плате, али само ако раде на пословима на којима се сменски рад уводи повремено.

Одредбом члана 11. став 1. тачка 6. и 7. Правилника о платама запослених у МУП-у (који се примењивао до 24.09.2014. године) прописано је да запослени има право на додаток на плату за сменски рад у случају да он није вреднован кроз коефицијент плате, у складу са ПКУ за полицијске службенике и Законом о полицији.

Наведена законска одредба је јасна и има императиван карактер, па Врховни касациони суд налази да правилно другостепени суд закључује да право на увећање од 28,6% од основне плате имају само запослени који немају континуирани рад у сменама, већ у сменама раде само повремено. Њима се ово увећање плате обрачунава за сваки сат рада у смени управо из разлога што им овај додатак није узет у обзир приликом вредновања послова радног места, због чега није урачунат ни у укупни коефицијент за обрачун плате. Насупрот њима, запосленима код тужене, који у континуитету раде у сменама, у укупан коефицијент за обрачун и исплату плате већ је интегрисан и коефицијент за рад у сменама, у висини од 0,145, због чега нема услова и за увећање од 28,6% по истом основу.

Наиме, нередовност у раду на неким радним местима код тужене представља стални услов рада, што је тим запосленима вредновано кроз коефицијент за обрачун плате, док на неким местима то није стални услов рада већ се уводи повремено, што значи да ни запослени на тим радним местима нису у истом положају. Имајући ово у виду, Врховни касациони суд налази да се ревизијом неосновано указује да су тужиоци, као и остали запослени којима је рад у сменама редован начин рада, стављени у неравноправан положај у односу на запослене који у сменама раде повремено, јер они нису у истој ситуацији нити у истом положају како по начину рада, тако ни у погледу начина одређивања укупног коефицијента за обрачун плате, па се у таквој ситуацији не може говорити о повреди права запослених на једнаку зараду за исти рад или рад исте вредности коју остварују код истог послодавца, јер им ни рад односно начин рада није исти.

Неосновано је указивање ревидената на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда, те да је тужиоцима повређено право које имају по основу члана 8. став 2. Закона о раду да се општим актом могу утврдити већа права и повољнији услови рада од утврђених законом. Члан 23. став 1. посебног Колективног уговора прописује најнижу основицу за обрачун плата полицијских службеника у висини од 75% од просечне месечне зараде по запосленом у привреди Републике Србије под условом да одобрена средства у буџету намењена за плате омогућавају утврђивање такве основице. У супротном Влада може утврдити нижу основицу за обрачун плата полицијских службеника у складу са одобреним средствима у висини основице одређене за професионална војна лица. Постојање у буџету неутрошених средстава за плате не значи да је испуњен услов за обрачун основице у смислу члана 23. став 1. посебног Колективног уговора. Ово са разлога што се преостала средства односе на све запослене у јавном сектору, те имајући у виду и висину издатака потребних да се свим полицијским службеницима основица за обрачун плата одреди на исти начин. Стога је правилно другостепени суд применио Закон о буџетском систему који прописује да се директни и индиректни корисници буџета морају кретати у оквиру граница одобрених средстава за одговарајућу намену. То није у супротности ни са одредбом посебног Колективног уговора о одређивању минималне основице за обрачун плата полицијских службеника која се примењује под условом да одобрена средства у буџету то омогућавају.

Имајући у виду изнето, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП одбио ревизију тужилаца, као неосновану, односно одлучио као у ставу првом изреке.

Одлука о захтевима странака за накнаду трошкова поступка по ревизији, садржана у ставу другом изреке, донета је применом члана 165. став 1. у вези чланова 153. и 154. Закона о парничном поступку. Ревизија тужилаца је одбијена, па зато тужиоци немају право на накнаду трошкова поступка по том ванредном правном леку, а трошкови одговора тужене на ревизију тужилаца, по налажењу Врховног касационог суда, нису били неопходни за вођење ове парнице.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић